

Informacja nt. procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych

I. Dane kontaktowe umożliwiające dokonanie zgłoszenia zewnętrznego.

1. Zgłoszenia zewnętrzne mogą być dokonywane wyłącznie pisemnie w formie listownej na adres: **Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej 43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 40 z dopiskiem na kopercie, „Zewnętrzne zgłoszenie nieprawidłowości – przekazać do rąk własnych do Pełnomocnika”**.
2. Wzór formularza zgłoszenia stanowi załącznik Nr 1 do Procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych.

[Uchwała nr 498/2024 Zarządu Powiatu w Bielsku-Białej z dnia 23 grudnia 2024 r. w sprawie ustalenia procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych](#)

[Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów](#)

II. Warunki objęcia sygnalisty ochroną.

1. Od momentu dokonania zgłoszenia sygnalista oraz osoby, które pomagały w dokonaniu zgłoszenia a także osoby powiązane z sygnalistą podlegają ochronie w zakresie danych osobowych (poufność i anonimowość) i w zakresie działań odwetowych.
2. Warunkiem objęcia ochroną jest uzasadnienie/wykazanie w kontekście związanego z pracą oraz działanie w dobrej wierze, tj. posiadanie uzasadnionych podstaw, by sądzić że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia i że stanowi informację o naruszeniu prawa.
3. Osoby, o których mowa w punkcie 1 podlegają ochronie wyłącznie w zakresie dokonanych zgłoszeń.

III. Tryb postępowania mający zastosowanie w przypadku zgłoszenia zewnętrznego.

1. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych, przetwarzania danych osobowych oraz podejmowania działań następczych Starosta powołuje zespół doradczy, w skład którego wchodzi: Pełnomocnik – przewodniczący Zespołu, Sekretarz Powiatu, Skarbnik Powiatu oraz Naczelnik Wydziału Organizacji i Nadzoru.
2. Zespół, o którym mowa w punkcie 1 dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego i jeśli ustali, że:

- a) zgłoszenie nie dotyczy informacji o naruszeniu prawa oraz zgłoszenie naruszenia nie jest w obszarze/dziedzinie należącym do zakresu działania Zarządu Powiatu przekazuje zgłoszenie zewnętrzne niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach 30 dni, do organu właściwego do podjęcia działań następnych, o czym informuje sygnalistę,
 - b) zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa oraz zgłoszenie dotyczy naruszeń z zakresu działania Zarządu Powiatu - rozpatruje zgłoszenie, a następnie decyduje o dalszych działaniach następnych.
3. Działania następne prowadzone są bez zbędnej zwłoki.
 4. Zespół, o którym mowa w punkcie 1 może zwrócić się do sygnalisty, na podany przez niego adres do kontaktu, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, jakie mogą być w jego posiadaniu. Jeżeli sygnalista sprzeciwia się przesłaniu żądanych wyjaśnień lub dodatkowych informacji lub ich przesłanie może zagrozić ochronie poufności jego tożsamości odstępuje się od żądania wyjaśnień lub dodatkowych informacji.
 5. Informacje o naruszeniach prawa zgłoszone anonimowo nie będą rozpatrywane.

IV. Termin przekazania informacji zwrotnej oraz rodzaj i zawartości takiej informacji.

1. Przez informację zwrotną należy rozumieć przekazaną sygnaliście pisemną informację na temat planowanych lub podjętych działań następnych i powodów takich działań.
2. Informacja zwrotna przedstawiana jest sygnaliście w terminie do 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego.
3. W uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w punkcie 2 może zostać wydłużony do 6 miesięcy, o czym należy poinformować osobę dokonującą zgłoszenia.

V. Zasady poufności w przypadku zgłoszeń zewnętrznych.

Zarząd Powiatu zapewnia ochronę poufności i anonimowości oraz gwarantuje że procedura przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz związane z tym przetwarzanie danych osobowych uniemożliwiają uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem nieupoważnionym osobom oraz zapewniają ochronę poufności tożsamości sygnalisty oraz osoby, której zgłoszenie dotyczy.

VI. Przetwarzanie danych osobowych

Przetwarzanie danych osobowych następuje na zasadach określonych w art. 8 ustawy o ochronie sygnalistów, a także zasadach przetwarzania danych osobowych oraz informacji podawanych w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą, uregulowanych odpowiednio w art. 5 i art. 13 rozporządzenia 2016/679, art.

13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 89, z późn. zm. 4) albo art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz. Urz. UE L 295 z 21.11.2018, str. 39).

VII. Charakter działań następnych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym.

Czynności podjęte na skutek zgłoszenia sygnalisty zmierzają do zapobieżenia lub usunięcia skutków naruszenia prawa oraz dokonania adekwatnych działań naprawczych. W wyniku przeprowadzonych działań następnych zgłoszenie może zostać uznane za zasadne i wówczas podejmowane są działania naprawcze lub zawiadamia się organy ścigania lub bezzasadne (nieznajdujące potwierdzenia) i wówczas oddala się zgłoszenie. W przypadku gdy w zgłoszeniu zewnętrznym dotyczącym sprawy będącej przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę, nie przedstawiono istotnych nowych informacji na temat naruszeń w porównaniu z wcześniejszym zewnętrznym zgłoszeniem działania następne mogą nie zostać podjęte. Informacja o niepodjęciu działań następnych z podaniem uzasadnienia zostanie przekazana sygnaliście. W razie kolejnego zgłoszenia – sprawa pozostawiana będzie bez rozpatrzenia. O tym fakcie sygnalista nie będzie informowany.

VIII. Środki ochrony prawnej i procedury służące ochronie przed działaniami odwetowymi oraz dostępności poufnej porady dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego.

1. Sygnaliście przysługuje ochrona prawna przed stosowaniem wobec niego działań odwetowych.
2. Zarząd Powiatu, w przypadku sygnalisty będącego pracownikiem Starostwa lub dostawcą towarów i usług, zapewnia ochronę przed możliwymi działaniami odwetowymi, próbą lub groźbą ich zastosowania. W tym celu podejmuje działania polegające w szczególności na:
 - 1) ochronie przed mobbingiem i dyskryminacją, przymusem, zastraszaniem, wykluczaniem,
 - 2) ochronie przed niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniem,

- 3) niewypowiadaniu, nieodstępowaniu lub nierozwiązywaniu bez wypowiedzenia umowy sprzedaży lub dostawy towarów, lub świadczenia usług, której stroną jest sygnalista,
 - 4) nienakładania obowiązku lub odmowy przyznania, ograniczenia lub odebrania uprawnienia np. do koncesji, zezwolenia lub ulgi,
 - 5) doprowadzeniu do ukarania osób, którym udowodnione zostało podejmowanie jakichkolwiek działań represyjnych i odwetowych względem sygnalisty,
 - 6) zobowiązaniu upoważnionego pracownika zespołu kadr do monitorowania sytuacji kadrowej sygnalisty. Monitorowanie obejmuje analizę uzasadnienia wszelkich wniosków przelożonych sygnalisty dotyczących zmiany jego sytuacji prawnej i faktycznej w ramach stosunku pracy, w szczególności:
 - a) rozwiązania umowy o pracę,
 - b) zmiany zakresu czynności,
 - c) przeniesienia do innej komórki organizacyjnej/na inne stanowisko pracy,
 - d) degradacji stanowiskowej, płacowej, uniemożliwianiu podnoszenia kompetencji, nieuzasadnionego pomniejszenia dodatkowego wynagrodzenia w formie dodatku, nagrody, premii,
 - e) zmiany warunków świadczenia pracy (np. nieuzasadnionego zmniejszenia wynagrodzenia, wymiaru etatu, godzin pracy, odmowy udzielenia pracownikowi urlopu wypoczynkowego/ szkoleniowego/ bezpłatnego). W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia działań zmierzających do pogorszenia sytuacji prawnej lub faktycznej, upoważniony pracownik zespołu kadr zobowiązany jest do podjęcia działań uniemożliwiających pogorszenie sytuacji faktycznej i prawnej sygnalisty.
3. Przepisy określone w punktach 1-2 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia zewnętrznego oraz osoby powiązanej z sygnalistą.
 4. Sygnalista zostanie każdorazowo poinformowany o okolicznościach, w których ujawnienie jego tożsamości stanie się konieczne w razie postępowania sądowego, przygotowawczego i sądowo-administracyjnego.
 5. Dokonanie zgłoszenia zewnętrznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, z uwzględnieniem art. 5 ustawy o ochronie sygnalistów, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego

odpowiedzialności, sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania.

6. Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.
7. Sygnalista może ponieść określone prawnie sankcje za dokonanie bezpodstawnego zgłoszenia, tj. jeżeli świadomie i celowo dokonuje zgłoszenia naruszenia prawa, które w rzeczywistości nie miało miejsca (art. 57 ustawy o ochronie sygnalistów).
8. Zgodnie z art. 4¹ ustawy z 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1534) osobie chcącej dokonać zgłoszenia naruszenia prawa przysługują nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

IX. Zachęca się do korzystania z obowiązującej w Starostwie Powiatowym w Bielsku-Białej wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następnych w przypadku, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej Starostwa Powiatowego, a sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych.

[Zarządzenie Starosty Bielskiego Nr 51/2024](#)

[Zmiana do Zarządzenia Starosty Bielskiego Nr 97/2024](#)

X. Dane kontaktowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich,

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Adres e-mail: biurorzecznika@brpo.gov.pl

Infolinia: 800 676 676